

12. LOKAKUUTA 2022

Kettuki

TOIMINTASUUNNITELMA 2023

KETTUKI RY

WWW.KETTUKI.FI
WWW.KETTUKINTAITEILIJAMATRIKKELI.FI
Kirjastokatu 1 FIN-13100 Hämeenlinna

Sisällys

Johdanto.....	2
Toimintaympäristön muutokset.....	2
Kettukin rooli muuttuvassa toimintaympäristössä.....	2
Tiivistelmä vuoden 2023 toiminnan tavoitteista, kohderyhmistä, keinoista, tuloksista	3
Edunvalvonta	5
Neuvontaa, tietopankki	5
Vaikuttaminen.....	6
Kettukin taiteilijamatrikkeli	6
Kettukin taidekokoelma.....	6
Taidetoiminta ja tunnustukset	7
Verkostotoiminta	8
Viestintä	9
Hallinto.....	10
Toiminnan seuranta ja arviointi.....	10
Toimitilat.....	10
Henkilöstö.....	11
Talous	11

Johdanto

Erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden oikeudet taiteeseen ja kulttuuriin eivät toteudu yhdenvertaisesti Suomessa. Pääsy taidetoiminnan piiriin on sattumanvaraista. Tarvitaan lisää taidetoimintapaikkoja, yhdenvertaisia mahdollisuuksia edetä taiteen polulla sekä tietoa erityistaidetoiminnasta. Kettuki ry on Suomen erityistaidetoiminnan edunvalvoja ja alan valtakunnallinen asiantuntijaverkosto. Kettukin päätavoite on parantaa kaiken ikäisten erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden mahdollisuuksia opiskella ja harrastaa taidetta sekä työskennellä taiteen alalla. Yhdistys perustettiin vuonna 2002.

Toimintaympäristön muutokset

Erityistaidetoiminnassa on edetty pitkiä askelia viimeisen vuosikymmenen aikana. Ala on maassamme melko nuorta, sillä lähes kaikki merkittävät tuetun taidetoiminnan harrasteipiirit, taidekeskukset ja -oppilaitokset ovat syntyneet 1980–1990 -lukujen taitteessa tai sen jälkeen. Harrastus- ja opiskelumahdollisuuksien paranemisen myötä, tukea tarvitsevilla ihmisillä on ollut mahdollisuus siirtyä taideterapiasta ja viriketoiminnasta omaääniiseen taiteen tekemiseen.

Suomessa ammattimaisesti ohjatun tuetun taidetoiminnan piiriin pääseminen on kuitenkin edelleen vaikeaa. Toimintaa järjestetään vain harvoilla paikkakunnilla. Toimintaan mukaan pääseminen riippuu usein henkilön ja hänen perheensä aktiivisuudesta sekä asuinpaikasta.

Toimintaympäristön suurten muutosten - sote-uudistuksen ja uuden vammaispalvelulain -tavoitteina ovat yhdenvertaisemmat ja ihmislähtoisemmät palvelukokonaisuudet. Taidemaailmassa korostuvat nyt taiteilijalähtöisyys ja yhteisöjen välinen yhteistyö. Yleinen maailmantilanne tarvitsee myös kaikkien panosta monenväliseen ja kansainväliseen yhteistyöhön, jolla edistetään yhdenvertaisuutta ja ihmisoikeuksien toteutumista.

Kettukin rooli muuttuvassa toimintaympäristössä

Erityistaidetoiminnassa on asiantuntemusta sekä taide- että sosiaalialalta, alalla on toimivat valtakunnalliset ja kansainväliset verkostot sekä vuosikymmenien aikana kehittyneet ihmisarvoa ja eettisyyttä korostavat toimintamallit.

Alan edunvalvojana Kettukilla on tärkeä rooli verkostotoimijana ja verkostojen ylläpitäjänä. Se edistää tukea tarvitsevien taiteilijoiden mahdollisuuksia toimia osana taidemaailmaa, tukee erityistaidetoiminnan toimijaverkostoa eettisesti kestävässä taidetoiminnassa, vaikuttaa rakenteisiin ja luo uusia yhteyksiä.

Kettuki toteutti vuonna 2021 laajan erityistaidetoiminnan, outsider-taiteen ja ITE-taiteen toimialakartoituksen yhteistyössä Maaseudun Sivustysliiton ja Taiteen edistämiskeskuksen kanssa. Kartoituksen johtopäätöksistä nousi toimenpide-ehdotuksia, joiden pohjalta Kettukissa luotiin strategia *Antaa taiteen puhua* vuoteen 2025 asti. Kettukin päätehtävät ovat:

- 1. Vaikuttaa taiteilijoiden asemaan ja oikeuksiin ja niitä tukeviin rakenteisiin**
- 2. Tukea verkoston ja taiteilijoiden toimintaa**
- 3. Lisätä taiteen moniäänisyyden kuuluvuutta**

Tiivistelmä vuoden 2023 toiminnan tavoitteista, kohderyhmistä, keinoista, tuloksista

Tavoite	Kohderyhmä	Keinot	Tulokset
<p>Lisätään taiteen moniäänisyyden kuuluvuutta</p> <p>Vaikutetaan rakenteisiin</p>	<p>Taidemaailman toimijat</p> <p>Kettukin valtakunnallinen verkosto: tukea tarvitsevat taiteilijat, tuettua taidetoimintaa järjestävät organisaatiot ja taideohjaajat</p> <p>Taideyleisö</p> <p>Päättäjät</p>	<p>Kuvataiteen talo ry:n jäsenoiminta, kummitoiminta kansanedustajille</p> <p>Kulta ry:n jäsenoiminta</p> <p>Tunnustukset (vuoden taideteko, vuoden taiteilija, johon vuonna 2023 sisältyy mm. Serlachius-residenssi ja näyttely Mäntässä)</p> <p>Muu näyttely-yhteistyö</p> <p>Kettukin taidekokoelman kehittäminen</p> <p>Kettukin taiteilijamatrikelin ylläpito, ajan-kohtaisista asioista ja meneillään olevista näyttelyistä tiedottaminen</p> <p>Viestintä, neuvonta, koulutus</p>	<p>Erityistaidetoiminnan alan toimijoiden yhteistyö taidemaailman sisällä lisääntyy. Alan taiteilijat ja toiminnan rakenne tulevat tutummaksi muille taidemaailman toimijoille, taideyleisölle ja päättäjille.</p> <p>Seuranta: Miten keinot toteutuivat? mittareina osallistuja/kävijämäärät, palautteet, yhteiset kampanjat, tapahtumat, näyttelyt.</p>
<p>Tuetaan verkoston ja taiteilijoiden toimintaa lisäämällä kansainvälistä yhteistyötä</p>	<p>Kondase-keskus, Viljandi Viro</p> <p>International Arts Education and Disability Justice Exchange -verkosto/Bostonin Berklee College of Music -koordinoija</p> <p>Accton Arts Foundation, Taiwan/ Yu-hsuan Lee</p> <p>EOA European Outsider Art -verkosto, NOA Nordic Outsider Art-verkosto</p>	<p>Verkostotapaamisiin osallistuminen ja niiden järjestäminen.</p> <p>Yhdenvertaisuutta ja kulttuurisia oikeuksia edistävän hankeyhteistyön suunnittelu.</p>	<p>Yhteistyö tutustuttaa alan kansainvälisiä toimijoita toisiinsa ja syventää keskustelua alan tärkeimmistä kysymyksistä.</p> <p>Seuranta: Mitä uutta kansainvälinen yhteistyö on tuonut Suomen verkostolle? mittareina tapaamiskerrat ja niiden osallistujamäärät, syntykö uusia kumppanuuksia tai mahdollisuuksia taiteilijoille?</p>
<p>Kettukin taidekokoelman kehittämistyö, tavoitteena kulttuuriperintöä säilyttävä, elävä ja saavutettava erityistaidetoiminnan taidekokoelma</p>	<p>Taidemaailman toimijat</p> <p>Tutkijat</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kokoelmapoliittinen ohjelma - kokoelman digitalisointi - saavutettavat ja asianmukaiset tilat 	<p>Erityistaidetoiminnan alan valtakunnallinen kokoelma parantaa alan näkyvyyttä ja lisää yhteistyömahdollisuuksia taidemaailmassa.</p> <p>Seuranta: Miten keinot ovat toteutuneet? Onko niiden avulla saavutettu uusia yhteistyömahdollisuuksia ja lisätty näkyvyyttä?</p>

Tavoite	Kohderyhmä	Keinot	Tulokset
<p>Tuetaan taiteilijoiden ja verkoston toimintaa lisäämällä alan keskinäistä vuorovaikutusta</p>	<p>Tukea tarvitsevat taiteilijat ja taideohjaajat</p> <p>Osallistujamäärä: arvio n. 150 henkilöä</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vuoden taiteilija -tunnustus, valintaprosessi ja näyttely ja taiteilijaresidenssissä työskentely - Säännöllisten taiteilijatapaamisten järjestäminen yhteistyössä Autismissäitiön kanssa - verkostoseminaari - verkostoviestintä, verkoston näyttelyistä ja ajankohtaisista asioista tiedottaminen - Taiteilijamatrikkelin ylläpito - neuvonta, ohjaus, asiantuntija-apu - Yhteistyöprojektit verkoston kanssa - Kettukin ylläpitämän Ateljee K:n toiminta 	<p>Alan ammatillinen vuorovaikutus lisääntyy. Tunnustukset kannustavat ja tekevät näkyväksi, tapaamiset vahvistavat kokemusta yhteistoimijuudesta ja vahvistavat ammatillista identiteettiä.</p> <p>Seuranta: Miten keinot toteutuivat? mittareina tapahtumat, osallistujamäärät, käyntikerrat, palautteet, näyttelyt, projektit, teosmyynnit.</p>
<p>Lisätään tietoa ja ymmärrystä erityistaidetoiminnan alasta</p> <p>Vaikutetaan rakenteisiin</p>	<p>Sosiaali- ja taidealan opiskelijat ja muut toimijat, yliopistot, päättäjät, vaikuttajat, eduskuntavaaliehdokkaat</p>	<ul style="list-style-type: none"> - neuvonta, ohjaus, asiantuntija-apu (tutkimushankesuunnittelu, opinäytetyöaiheet, koulutus) - kummitoiminta kansanedustajille - vaikuttamistyö yhteistyössä verkoston kanssa (Kettuki-verkosto, Kultury, Kuvataiteen talo ry), yhteinen some-kampanja eduskuntavaalien alla - harjoittelupaikkojen tarjoaminen sosiaali- ja kulttuurialan opiskelijoille - verkostoseminaari - viestintä: kotisivut, sometiedotus, muu sähköinen tiedotus - Kettukin taidekokoelma - Kettukin taiteilijamatrikkeli, Kettuki.fi 	<p>Tieto ja ymmärrys erityistaidetoiminnasta lisääntyy politiikassa, kulttuurin kentällä ja sosiaalialalla.</p> <p>Seuranta: Mittareina alan lausunnot, suositukset ja aloitteet, joihin olemme pystyneet myötävaikuttamaan, palautteet, osallistujamäärät, sivustojen ja some-kampanjoiden seurantatiedot</p>

Edunvalvonta

Vuonna 2022 Kettuki juhli 20-vuotista taivaltaan erityistaidetoiminnan parissa. Vuosien kuluessa moni asia on muuttunut: pienestä yhdistyksestä on kasvanut valtakunnallisen Kettuki-verkoston ylläpitäjä ja alan tunnettu edunvalvoja. Taiteen yhdenvertaisuus on ottanut huimia harppauksia eteenpäin. Roolit erityistaidetoiminnan kentällä ovat muuttuneet ja monipuolistuneet. Taiteilijan urapolusta, joka joskus tuntui kaukaiselta haaveelta, on tullut arkipäivää monissa studioissa. Yksi iso askel on myös Kettukin uusi yhteistyö Serlachius-residenssin kanssa. Kettukin vuoden 2023 taiteilijalle tarjotaan mahdollisuus residenssi-työskentelyyn sekä näyttelyyn Mäntässä.

Erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden oikeus taiteeseen ja kulttuuriin ei kuitenkaan toteudu yhdenvertaisesti, vaan toiminnan tarjonta ja resurssit vaihtelevat maa- ja paikkakuntaakohtaisesti. Erityistaidetoiminnan kentän toimijat tekevät työtään kulttuuri- ja sosiaalialan risteyksessä, joten uusilla hyvinvointialueille on suuri merkitys toiminnan rakentamiseen. Erityistaidetoiminnan alaan liittyy paljon edunvalvontaan liittyviä kysymyksiä, kuten toiminnan eettiset kysymykset ja taiteilijan ammatillisen työn tukeminen.

Neuvontaa, julkaisuja ja tietopankki

Kentän toimijoille Kettuki tarjoaa maksutonta neuvontaa matalan kynnyksen kollegiaalisena tukena arkisiin ja suurempiin kysymyksiin. Neuvonnan kohderyhmään kuuluvat kaikki erityistaidetoiminnan kentän toimijat huolimatta siitä, onko neuvoa tarvitseva Kettukin jäsen.

Kettuki tallentaa erityistaidetoimintaan liittyvää materiaalia tutkimuskäyttöön. Lehtileikkeitä, artikkeleita, opinnäytetöitä ja kirjoja on koottu jo vuodesta 2002 lähtien. Yhdistyksen kotisivuilla on tietoa taiteilijoista, alan suomalaisesta ja ulkomaisesta kirjallisuudesta, taidetta erityisryhmille opettavista kansalais- ja työväenopistoista sekä taidetoimintaa harjoittavista toimintapaikoista Suomessa ja ulkomailla. Kettukin vuoden taiteilijoista on kotisivuille koottu matrikkelitiedot.

Kettukin julkaisemat oppaat vastaavat monipuolisesti alan kysymyksiin ja ovat vapaasti ladattavissa Kettukin nettisivuilta <https://kettuki.fi/op-paat/>

Yhdenvertainen taide -hyviä kysymyksiä ja parhaita käytäntöjä -kirja tarkastelee erityistaidetoiminnan eettisiä kysymyksiä, toimijoiden rooleja sekä verkostoyhteistyötä. Julkaisu on suunnattu taide-, kulttuuri-, sosiaali- ja terveysalan toimijoille sekä opiskelijoille. Kirjoittajat Minna Haveri ja Päivi Lilja. Kettuki ry 2022. Kirjasta julkaistiin englanninkielinen käännös *Equality in Art -good questions and best practices*. Molempia kirjoja on saatavilla painettuna ja niiden saavutettavat pdf-versiot on vapaasti ladattavissa Kettukin oppaista.

Opas taiteilijalle, selkokielistä tietoa kuvataidealasta ja taiteilijan työstä. Kirjoittajat Janette Aho ja Katriina Rosavaara. Kettuki ry 2020.

Taidestudiotoiminta -taiteilijuutta, osallisuutta ja työllistymistä edistävä toimintamalli. Kirjoittaja Synnöve Jokelainen (nyk. Lindberg). Kettuki ry 2019.

Vaikuttaminen

Vammaiset henkilöt tulee nähdä yhdenvertaisina kulttuurin ja taiteen tuottajina ja kuluttajina. YK-sopimus vammaisten ihmisten oikeuksista edellyttää, että vammaisten ihmisten mahdollisuus kehittää ja käyttää luovia taiteellisia kykyjään paitsi omaksi hyödykseen myös yhteiskunnan ja kulttuurin rikastamiseen turvataan.

Eryistä tukea tarvitsevat henkilöt ovat edelleen marginaalissa monilla yhteiskunnan osa-alueilla, myös kulttuuripoliittisesti. Kettukin tavoitteena on tuoda esiin ja etsiä ratkaisuja niihin epäkohtiin, jotka estävät yhdenvertaisuuden toteutumisen kulttuurin kentällä.

Eryistä tukea tarvitsevien henkilöiden joukossa on taiteellisesti lahjakkaita henkilöitä, joiden on mahdollista koulutuksen ja tuen avulla kehittyä ammattitaiteilijoiksi. Taiteilijuus ei kuitenkaan ole vammaisten ihmisten saavutettavissa, mikäli heillä ei ole yhdenvertaisia mahdollisuuksia kulttuuriharrastuksiin, taiteen ja kulttuurin opiskeluun tai ammattitaiteilijana toimimiseen. Siksi koulussa, harrastustoiminnassa, ammatillisessa koulutuksessa sekä työ- ja päivätoiminnassa tulisi nykyistä paremmin ottaa huomioon vammaisten henkilöiden yksilölliset kiinnostuksen kohteet ja taipumukset ja tukea vahvuuksia. Esimerkiksi työ- ja päivätoiminnassa pitäisi nykyistä useammin tarjota mahdollisuutta taidetoimintaan. Myös harrastustoiminnan pitäisi olla avointa kaikille ja vammaisille ihmisille tulisi tarjota tukea osallistumiseen. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi henkilökohtaista tukea ja kuljetuspalveluja.

Vaikuttamistyötä Kettuki tekee toimimalla eri verkostoissa, omien jäsenten sekä yhteistyökumppaneiden kanssa. Kettuki on Kehitysvammaliiton jäsenorganisaatio ja vuonna 2022 Kettuki hyväksyttiin Kulta ry:n ja Kuva taiteen talo ry:n jäseneksi. Vuonna 2023 vaikuttamistyössä huomioidaan eduskuntavaalit sekä hyvinvointialueiden ennaltaehkäisevä kulttuurisäveltöinen hyvinvointityö.

Kettukin taiteilijamatrikkeli

www.kettukintaiteilijamatrikkeli.fi

Kettukin taiteilijamatrikkeli on tietokanta, josta löytyy tietoa erityistä tukea tarvitsevista taiteilijoista ja heidän tekemästään taiteesta. Vuonna 2020 julkaistu ja Vertaistaiteilijat-hankkeessa toteutettu pilottiversio on osoittautunut tärkeäksi työvälineeksi taiteilijoille, yleisölle ja taidemaailmalle. Suomessa toteutetaan laadukasta taidetta erityistaidetoimipaikoissa, mutta esimerkiksi kuraattorit eivät välttämättä osanneet etsiä erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden taidetta osaksi näyttelyitä. Taiteilijoilla on esimerkiksi hyvin harvoin omia www-sivujaan. Matrikkelin ylläpitäminen on yksi työväline yhdenvertaisuuden toteutumiseksi kulttuurin kentällä.

Vuonna 2022 Kettuki uudisti matrikkelin hakutoiminnot ja toteutti sen kaksikieliseksi palvelemaan myös kansainvälistä verkostoa ja tukemaan taiteilijoiden kansainvälistymistä. Hakemistoon lisättiin myös taidestudiot, joissa taiteilijat työskentelevät. Matrikkelin teknisen uudistuksen toteutti Aatos Media.

Matrikkelihaku on kerran vuodessa ja se on avoin kaikille tukea tarvitseville taiteilijoille. Valinnat tekee Kettukin taiteellinen suunnittelutyöryhmä.

Kettukin taidekokoelma

Eryistaidetoiminnan kentällä vain harvoilla toimijoilla on mahdollisuuksia oman kokoelman ylläpitoon. Taidekokoelman hoito on edunvalvontaa, joka lisää alan näkyvyyttä ja yhteistyömahdollisuuksia.

Kettukin taidekokoelmaa on kartutettu 20 vuoden aikana ja se sisältää liki 700 teosta muun muassa Kettukin vuoden taiteilijoilta sekä teoksia Ruotsista, Tanskasta, Islannista ja Virosta. Kettukin kokoelmaan on myös

arkistoitu ja varastoitu pohjoismaisen Nordic Outsider Art NOA -verkon ideoima ja Kettukin koordinoimana vuonna 2022 toteutettu yhteisteos My Everyday Arkipäiväinen, joka koostuu 208 taiteilijan keittiöpyyhkeelle toteutetusta teoksesta. Yhteisteoksen kuraattoreina toimivat taiteen tohtori, lastenkulttuuripäällikkö Minna Haveri Hämeenlinnasta ja kuvanveistäjä, taideohjaaja Lotte Nilsson-Välimaa Inutista, Tukholmasta.

Taidekokoelmaa säilytetään tällä hetkellä Kettukin tiloissa Kumppanuustalolla. Vuonna 2023 Kettuki aloittaa kokoelmansa kehittämistyön, jonka tavoitteena on kulttuuriperintöä säilyttävä, elävä ja saavutettava erityistaidetoiminnan taidekokoelma. Kehittämistyöhön kuuluu kokoelmapoliittisen ohjelman laadinta, kokoelman lajittelu ohjelman mukaisesti, kokoelman digitalisointi sekä saavutettavien ja asianmukaisten tilojen etsintä.

Taidetoiminta ja tunnustukset

Taidetoiminnalla ja tunnustuksilla lisätään alan näkyvyyttä ja vahvistetaan taiteilijoiden ammatillisen identiteetin kehittymistä ja kollegiaalista yhteistyötä.

Kettuki järjestää taidetoimintaa yhteistyössä kumppaneiden kanssa erilaisille kohderyhmille. Taidetoiminnan muotoja ovat muun muassa taidekurssit, työpajat, intensiivikurssit, näyttelyt, taideleirit, residenssit, symposiumit sekä erilaiset hankkeet ja projektit.

Erityistaidetoiminnan alalla on vähäisesti resursseja tarjota erityistä tukea tarvitsevien taiteilijoiden teoksia yleisiin jurytettaviin näyttelyihin. Näyttelytoiminnan tavoitteena on nostaa erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden tekemän taiteen arvostusta ja kiinnostusta taiteen alaa kohtaan. Jokainen laadukkaasti toteutettu näyttely on kuin käyntikortti

erityistaidetoiminnan alasta, sillä ne lisäävät tietoisuutta erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden taiteesta ja itse taiteilijoista.

Kettukin Vuoden taiteilija -tunnustus myönnetään erityistä tukea tarvitsevalle taiteilijalle. Kettuki tuottaa taiteilijan yksityisnäyttelyn ja nostaa taiteilijan tuotantoa ja persoonaa esiin vuoden aikana monin eri tavoin. Vuoden taiteilijalle myönnetään 1000 euron tunnustuspalkinto, jonka mahdollistaa Kansan Sivistysrahaston Hanna-Liisa ja Erkki Liikasen nimikkorahasto. Lisäksi taiteilijalle tarjotaan avustajan kera mahdollisuutta asua ja työskennellä taiteilijaresidenssissä 21.-27.11.2022 Porvoon taidetehtaalla yhteistyössä Ateljee Eivorin kanssa sekä Serlachius-residenssissä Mäntässä huhtikuussa 2023. Taiteilijan teoksista kootaan näyttely vuoden 2023 aikana mm. Galleria Keltaiseen Apinaan Porvoossa sekä Serlachius-residenssitalon galleriaan. Vuoden taiteilijaksi haetaan avoimen hakumenettelyn kautta ja Kettukin taiteellinen suunnittelu-ryhmä tekee esivalinnan. Vuoden 2023 taiteilijavalinnan tekee kuvataiteilija Nelli Nio. Kettuki on valinnut Vuoden taiteilijan vuodesta 2004 asti.

Kettukin vuoden 2022 taideteko -tunnustuspalkinto myönnetään vuoden 2023 alussa jälleen yhdenvertaisuutta edistäneelle taholle, henkilölle tai hankkeelle. Tunnustus on myönnetty vuodesta 2013 lähtien. Vuoden 2021 taideteko -palkinnon sai Kaikuu – suomea Ateneumissa -hanke yhdenvertaisuusajattelun edistämisestä. Taidemuseon selkokieli-syys ja keskusteleva opastus parantavat myös erityistä tukea tarvitsevien ihmisten osallisuutta taiteeseen.

Kettuki järjestää yhteistyössä Vanajaveden opiston kanssa pitkäkestoisia kuvataiteen erityiskursseja Hämeenlinnassa. Ateljee K:ssa tarjotaan erityistä tukea tarvitseville taiteen tekijöille mahdollisuus tehdä taidetta viikoittain yksilöllisistä lähtökohdista kolmessa pienryhmässä. Ohjaajana kuvataiteilija Katri Stenberg.

Verkostotoiminta

Erityistaidetoiminnan alan kehittymiseksi tarvitaan yhteistyötä, tietotaidon jakamista ja kollegiaalista vertaistukea sekä taiteilijoiden että taideohjaajien kesken. Erityistaidetoimipaikat ovat rakenteellisesti keskenään erilaisia ja tarvitsevat toimintaansa osin erilaista tukea.

Kettukin tavoitteena on edistää verkoston toimijoiden yhteistyötä ja verkoston ajankohtaisia asioita. Kettukin ylläpitämään osaamisen verkostoon kuuluu taiteen tekijöiden ja erityistaidetoimipaikkojen lisäksi kulttuurin, sekä vammais- ja hyvinvointialan opiskelijoita sekä ammattilaisia. Kansainvälisesti tarkasteltuna suomalainen erityistaidetoiminnan verkosto on ainutlaatuinen.

Näkyvin verkostoyhteistyön tuotos on Kettukin järjestämä verkostoseminaari, joka on suunnattu taide-, kulttuuri-, sosiaali- ja terveysalan toimijoille sekä opiskelijoille. Vuonna 2022 Kettuki toimi pääjärjestäjänä kansainvälisessä European Outsider Art EOA2022 -konferenssissa, johon osallistujia saapui 14 eri maasta. Nelipäiväinen konferenssi kohtautti liki 200 verkostotoimijaa yhteen. Kettuki sai tapahtumasta erinomaiset osallistujapalautteet.

Vuonna 2023 Kettuki järjestää valtakunnallisen verkostoseminaarin, joka on suunnattu alan toimijoille ja alasta kiinnostuneille. Verkostoseminaarissa kuullaan ajankohtaisia puheenvuoroja ja se tarjoaa paikan ammatilliseen vuorovaikutukseen, verkostoitumiseen ja hyvien toimintamallien jakamiseen. Seminaarin ohjelma rakennetaan tukemaan alan kehittämisen ja verkostoitumisen tavoitteita. Verkostoseminaarin tuloksena syntyy kohtaamisia, inspiraatiota ja vertaistukea, jotka kaikki pitkällä aikavälillä

vahvistavat erityistaidetoiminnan alaa. Verkostoseminaarin laatua seurataan vuosittaisten palautekyselyiden avulla.

Korona-aikana Kettuki ja Kettuki-verkosto oppivat hyödyntämään virtuaalisia välineitä hyvin ja virtuaalisia valtakunnallisia taiteilijatapaamisia on järjestetty säännöllisesti. Osallistujia tapaamisissa on ollut 50-120. Tapaamiset ovat synnyttäneet yhteistoiminnallisuutta ja siitä esimerkkinä yhteisteos Outo metsä Kaarisilta Biennalessa 2021 sekä pohjoismaisessa yhteistyössä vuonna 2022 valmistunut yhteisteos My Everyday Arkipäiväinen. Kettuki jatkaa taiteilijatapaamisten järjestämistä yhteistyössä Autismissäätiön kanssa. Tapaamisia toteutetaan myös hybridinä. Virtuaalisia tapaamisia jatketaan myös pohjoismaisen verkoston kanssa.

Valtakunnallisen Kettuki-verkoston organisaatioita:

Kaarisilta ry, Lahti

Autismissäätiö, Helsinki, yksiköitä 22 toimipisteessä ympäri Suomen

Aula-työkotien kannatusyhdistys ja Studio Aula, Helsinki

Lyhty ry:n taidetoiminta, Helsinki

Galleria IPIOMA, Ipi Kulmakuppila Oy, Helsinki

Outsider Art Festival, Pertin Valinta, Helsinki

Kirsikoti ry, Lieksa

Vaalijalan kuntayhtymän Taidepesula, Pieksämäki

Tampereen Setlementti ja NEO – Omapolku, Tampere

Ateljee Eivor, Porvoo

Ateljee K, Hämeenlinna

Taidekeskus Into ry, Turku

Meijän tila, Sastamala

Haksulan toimijatalo, Kvtuki57, Vantaa

Rinnekoti, Espoo

Etevan Karkkilan ja Espoon päivätoiminta

Taidelinja Aino ja Oiva, Järvenpää

Dagtek Konst och Hantverk, Tammisaari

Meka TV, Pori

Kettukin jäsenyydet valtakunnallisissa järjestöissä:
Kehitysvammaliitto
Kulta ry
Kuvataiteen talo ry

Uutena yhteistyökumppanina Serlachius-residenssi vuonna 2023.

Kettukin kansainvälisen verkoston organisaatioita:
Kondase-keskus, Viljandi Viro
International Arts Education and Disability Justice Exchange -verkosto/Bostonin Berklee College of Music -koordinoija
Accton Arts Foundation, Taiwan/ Yu-hsuan Lee
EOA European Outsider Art -verkosto

NOA Nordic Outsider Art -verkosto:
Tanska | GAIA Museum Outsider Art (Randers)
Suomi | Kaarisilta ry (Lahti)
Ruotsi | Inuti (Tukholma)
Islanti | List án landamæra ”Art without Borders” -festival (Reykjavik)
Suomi | Kettuki (Hämeenlinna)

Pohjoismaisen outsider-taiteen NOA-verkoston tavoitteena on vahvistaa pohjoismaisten outsider-taiteen toimijoiden välistä yhteistyötä. Verkosto perustettiin Kettukin hallinnoimassa NOA-hankkeessa (2015-2017). Kettuki koordinoi edelleen verkoston toimintaa.

Muu pohjoismainen verkosto:
Norja | Trastad Samlinger (Borkenes)
Islanti | Throskahjalp ja Asgardur (Reykjavik), Fjöllment (Akureyri)
Tanska | Snurretoppen (Horsens), Kööpenhaminen taidekoulu, Copenhagen Outsider Art Gallery

Viestintä

Erityistaidetoiminta tarvitsee kehittyäkseen ja näkyäkseen tiedon välittämistä ja lisäämistä. Viestintä ja tiedon välittäminen ovat Kettukin perustehtäviä. Viestinnän tavoitteena on paitsi nostaa taiteen alan arvostusta, myös innostaa taidetoimintapaikkoja kehittämään toimintaansa omista lähtökohdistaan. Erityistaidetoiminnan verkoston yhteistoiminnan aktivointi ja monipuolinen ylisektorinen keskustelun virittäminen vaatii herätelijää. Kettuki pyrkii tekemään selkokielistä viestintää taiteesta ja kulttuurista sekä viestimään saavutettavasti erityistaidetoiminnasta ja taiteilijoista erilaisille kohderyhmille.

Mediat

Kettuki tiedottaa erityistaidetoiminnasta ja alaan liittyvistä asioista valtakunnallisesti eri kanavia käyttäen. Käytössä on graafisen suunnittelun verkkotyökalu Canva. Kettukilla on yleishyödyllisen organisaation lisenssi ohjelmaan.

Kettukin säännöllisesti päivittyvät kotisivut ovat tärkeä tietopankki. Sivuille kerätään erityistaidetoiminnan näyttelyt, ajankohtaiset asiat, tietoa saa valtakunnallisesta ja kansainvälisestä verkostosta ja tietopankista löytyvät alan oppaat, kirjallisuutta ja opinnäytetöitä. Kettukin nettisivustolle tehtiin tekninen perussäilytyskorjaus vuoden 2021 aikana ja uudistamistyötä on jatkettu vuoden 2022 aikana. Kettukin taiteilijamatrikkeli-sivustolla esitellään taiteilijat, heidän teoksensa ja taidestudiot, joissa he työskentelevät. Sivusto uudistettiin kokonaan vuonna 2022.

Kettukin sosiaalisen median kanavat ovat
instagram/@kettuki_finland
facebook / @yhdenvertainentaide
twitter / @RyKettuki.

Kettukin YouTube-kanavalla julkaistaan taiteilijaesittelyitä ja taidetoimintaan liittyviä videoita, joita linkitetään osana muuta sähköistä viestintää.

Kettukin uutiskirje kokoaa yhteen ajankohtaisia asioita.

Julkaisut

Kettuki julkaisee kirjoja ja muuta alan toimintaa tukevaa materiaalia erityistaidetoiminnasta. Kettukin kustantamissa julkaisuissa painotetaan selkokielistä ilmaisuja ja selkotaittoa.

Kettukin julkaisemat oppaat vastaavat monipuolisesti alan kysymyksiin ja ovat vapaasti ladattavissa Kettukin nettisivuilta <https://kettuki.fi/oppaat/>

Hallinto

Kettuki ry:n hallituksessa toimii puheenjohtajan lisäksi viisi varsinaista jäsentä ja viisi varajäsentä. Hallituksen jäsenet edustavat monen alan erityisasiantuntijuutta. Erityistaidetoiminnan kysymykset ovat vaativia ja yli-sektorisia. Hallitustyöskentely perustuu monialaiseen erityisasiantuntijuteen. Hallitustyöskentelyn tavoitteena on ohjata strategisella tasolla yhdistyksen toimintaa ja taloutta hyvän hallintotavan mukaisesti. Yhdistyksen vuosikokoukset järjestetään keväällä ja syksyllä. Yhdistyksen hallitus kokoontuu vuoden aikana noin 6–7 kertaa. Yhdistyksessä on yhteensä 116 jäsentä, joista yli 20 on yhteisöjäseniä. Yhdistyksessä toimii taiteilijoiden lisäksi taiteen sekä sosiaali- ja terveysalan asiantuntijoita sekä opiskelijoita ja muita erityistaidetoimintaa toteuttavia ja siitä kiinnostuneita henkilöitä ja yhteisöjä. Jäsenten tuki on yhdistykselle hyvin tärkeä ja jäsenet ovat

mukana mahdollistamassa erityistaidetoiminnan alan tavoitteellista kehittämistä.

Toiminnan seuranta ja arviointi

Toimintasuunnitelman tavoitetaulukko toimii jatkuvan arvioinnin työvälineenä, johon muutostarpeet voidaan myös kesken vuotta kirjata ylös.

Kettukin hallitus sekä taiteellinen suunnitteluryhmä seuraavat tavoitteiden toteutumista.

Toimintaa seurataan erilaisin laadullisin ja määrällisin mittarein: tapahtumien osallistujamäärät, käyntikerrat toiminnassa, sivustojen kävijämäärät, mediaosuudet ja tapahtumien palautekyselyvastaukset.

Hallitus arvioi työskentelyään itsearviointilla vuoden lopulla. Seurannan ja arvioinnin kehittämistyötä jatketaan.

Toimitilat

Kettuki vuokraa toimistoa, taidestudiotilaa ja kokoelmatilaa kaupungin hallinnoimasta Kumppanuustalosta Hämeenlinnassa. Tarpeen mukaan vuokrataan myös muita kohtuuhintaisia taidetiloja näyttelyitä ja projekteja varten. Kumppanuustalo on kaikille avoin kansalaistoiminnan keskus, jossa toimii pääosin sosiaali- ja terveysalan kolmannen sektorin toimijoita ja kaupungin yksiköitä. Kettuki on talon ainoa kulttuurialan organisaatio. Talon toimijat vastaavat yhteistyössä Kumppanuustalon yhteisistä asioista.

Henkilöstö

Laadukkaan kehittämisen tueksi tarvitaan osaavaa henkilöstöä, jonka keskeisenä tavoitteena on pystyä vastaamaan erityistaidetoiminnan kentän toimijoiden kehittämistarpeisiin ja tukea tarvitsevien taiteilijoiden kysymyksiin.

Päätoimisen toiminnanjohtajan lisäksi Kettukissa työskentelee osa-aikaisesti viestintäkoordinaattori sekä koordinaattori. Toiminnanjohtajan keskeisenä tehtävänä on johtaa toimintaa niin, että se vastaa erityistaidetoiminnan kentän toimijoiden tarpeisiin ja nojaa hallituksen monialaiseen erityisasiantuntijuuteen. Vuoden 2021 toimialakartoituksen pohjalta luotu strategia vuoteen 2025 asti toimii visiona toiminnan kehittämiseksi. Viestintäkoordinaattori vastaa yhdistyksen sosiaalisen median viestinnästä ja kampanjamateriaaleista. Koordinaattori toimii erilaisissa järjestelytehtävissä mm. taidekokoelman hallinnointitehtävissä. Projektikohtaisesti yhdistys palkkaa erityisasiantuntijoita huomioiden myös tukea tarvitsevien ammattitaiteilijoiden asiantuntijuus ja osaaminen. Kettuki tarjoaa harjoittelupaikkoja niin sosiaali- kuin kulttuurialan opiskelijoille.

Taiteellinen suunnitteluryhmä vastaa taiteellisen toiminnan sisällöistä ja kehittämisestä yhteistyössä toiminnanjohtajan kanssa. Taiteelliseen suunnitelutyöryhmän jäseniä ovat taiteen tohtori, Hämeenlinnan lastenkulttuuripäällikkö Minna Haveri, kuvataiteilija, taideohjaaja Nelli Nio sekä kuvataiteilija, taideohjaaja Katri Stenberg.

Ulkopuolisilta palveluntuottajilta ostetaan mm. pääkirjanpito palvelut, tilintarkastus, graafinen suunnittelu sekä nettisivujen tekninen ylläpitöpalvelus.

Talous

Eryistaidetoiminnan alan sijoittuminen kulttuuri- ja sosiaalialan hallinnonalojen risteykseen on erityisen haastavaa rahoituksen näkökulmasta. Toiminnan ylläpitämisen lisäksi tulee olla resursseja kehittää koko erityistaidetoiminnan alan käytäntöjä, jotta koko ala vahvistuu. Eryistaidetoiminnan alaa voidaan kehittää pitkällä tähtäimellä vain valtion avustuksen turvin, sillä mikään muu rahoitusinstrumentti ei tällä hetkellä mahdollista laadukasta ja pitkäjänteistä kehittämistoimintaa. Talouden näkökulmasta tavoitteena on turvata Kettukin perustoiminta sekä edellytykset toiminnan kehittämiseksi.

Kettukin talouden peruspilari on Taiteen edistämiskeskuksen ”avustukset saavutettavuuden, osallistumisen ja hyvinvoinnin edistämiseen” –yleisavustus, joka kohdentuu koko em. valtakunnalliseen toimintaan.

Hämeenlinnan kaupunki tukee Kettukin alueellista toimintaa.

Omarahoitusta Kettuki kartuttaa jäsenmaksuista, osallistumismaksuista sekä yhteistyösopimuksista kumppaneiden kanssa.